

## ZAJÍMAVOSTI OKOLÍ

Moravské Budějovice leží v nadmořské výšce 466 metrů a obklopuje je příjemná krajina, jako stvořená k dlouhým procházkám. Turistické značky vás zavedou například k romantickým **lesním rybníkům na Jevišovce**, na **vrch Svatý Vít** (557 metrů n. m.) nebo na **Holý kopec** (580 metrů n. m.).

Pokud chcete vyrazit na výlet autem, zamířte dvacet kilometrů na jih, kde se ve vodách Vranovské přehrady zrcadlí **Bitov**, jeden z nejromantičtějších českých hradů. Po rozsáhlé rekonstrukci, která trvala řadu let, byl hrad zpřístupněn teprve před sedmi lety a jeho nádherné interiéry berou dech. Jestli zatoužíte po další architektonické lahůdce, z Bitova můžete pokračovat do nedalekých **Uherčic**, kde stojí krásně opravený renesanční zámek s úchvatnou štukovou výzdobou.

Vlakem se z Moravských Budějovic můžete vypravit na výlet do **Jemnice** – bývalého královského města, které bylo celé vyhlášeno památkovou zónou a honosí se devadesáti sedmi kulturními památkami.



Nejstarší stavba ve městě – románská rotunda.



Magazín IN spolupracuje s Českou centrálou cestovního ruchu

FOTO: EMANUEL MIZIA



Pohled na náměstí Míru z věže kostela.

→ Nejstarší písemná zmínka o místě pochází z roku 1231. Archeologické výzkumy ale potvrdily, že lokalita v místě dnešního kostela a fary byla osídlena už ve 12. století. Osada byla povýšena na město ve druhé polovině 13. století, kdy vzniklo lichoběžníkové dolní náměstí (dnes náměstí Míru).

Roku 1307 město získali Lichtenburkové, roku 1522 připadlo Valdštejnům. Za jejich vlády prožívaly Budějovice zlaté časy. Byly jediným městem v majetku pánů z Valdštejna, a proto si jich majitelé obzvlášť považovali. Ve vkladu do zemských desek z roku 1522 byly Budějovice uvedeny jako „městečko“, ale to Valdštejnům připadalo málo okázalé. Proto dali později zápis vymazat a opravit. Z Moravských Budějovic se snažili udělat významné obchodní středisko, a tak všemožně podporovali řemeslnou výrobu a konání jarmarků.

### Levné město

Roku 1532 zničil podstatnou část města rozsáhlý požár. Katastrofa sice zbrzdila ekonomický vzestup, ale nezastavila příliv obyvatel do města. Domy a pozemky v Moravských Budějovicích byly tehdy ve srovnání s blízkou Třebíčí nebo třeba Jemnicí tak levné, že sem zblízka i zdaleka přicházeli žít další a další lidé.

Příliv přistěhovalců zesílil hlavně koncem 16. století. Většina z nově příchozích byli Němci, kteří nakupovali až třetinu prodávaných domů. Moravské Budějovice si ale zachovaly český ráz – němečtí obyvatelé se rychle přizpůsobili, často dokonce přijali počesťenou podobu svého jména. Byli to hlavně řemeslníci a městu hodně pomohli. Moravské Budějovice se staly rušným obchodním centrem, kde se dařilo hlavně řezníkům, pekařům a soukenářům. Byly tu dva mlýny, dva pivovary a tři hostince. Na radnici se stáčelo vynikající víno a nemalé zisky putovaly do kasičky města.

### Zlé časy

Zlaté časy násilně utnula třicetiletá válka. Statky Valdštejnů byly v roce 1623 zkonfiskovány a postoupeny Schaumburkům. V závěru války se přes město převalilo švédské vojsko a zničilo všechno, co mu stálo v cestě. Období strádání tím ani zdaleka nekončilo.

Po roce 1648 se panství ujal bezohledný, nenáviděný pán Rudolf Jindřich ze Schaumburka. Přivlastnil si dva nejkrásnější panské domy (majitelům dal jako náhradu levnější domky) a sebral i nejdražší budovu ve městě – radnici. Tak získal dostatečný prostor na stavbu velkolepého panského sídla. To vyrostlo v letech 1666 až 1672. Na stavbě povinně pracovali měšťané a pokud se jim nechtělo, museli se z roboty drazí vykoupat.

Rudolf Jindřich přes všechna příkoří, jichž se na obyvatel



Poklidná ulice s budovou fary.